

for dette modsatte Standpunkt, atter at henvise til denne Andels- og Aktielov. Thi den højtærede Minister kunde dog med en vis Sandhed sige: Jeg ved ikke, hvorledes jeg vil forelægge dette Lovforslag, maaske jeg, naar jeg fordyber mig i Kommissionens Forslag, laver det om og føjer noget til. Han har ikke gjort nogen af Delene, men han havde dog den formelle Mulighed. Men nu er det aldeles umuligt at komme og sige, at man af Hensyn til et Lovforslag, hvori der ikke staar det allerfjerneste om vedkommende Institutioners Skattepligt, vil opsætte eller udskytte Sagen.

Maa jeg endnu tilføje, at selv om man herpaa vil svare: Ja, men naar nu denne Andelslov og Aktielov er lykkeligt vedtagne, ville vi haabe, ja forvente med stor Sikkerhed, at Spørgsmaalet tages op, saa er det i Virkeligheden at udskytte Sagen til de græske Kalendere, thi saa meget kan man dog allerede se, at der vil blive en saadan Gnidningsmodstand overfor Gennemførelsen af disse to Love, at det sikkert vil vare særdeles længe — om det overhovedet nogen Sinds vil ske — inden disse Lovforslag blive gennemførte. Derfor gør unøgtelig Henvisningen til, at man vil vente paa disse to Love, et noget misigt Indtryk. Hvis det saa endda var saaledes, at f. Eks. Andelsloven fastslog en ny legal Definition af dette Begreb! Men det er heller ikke Tilfældet. Thi i Virkeligheden omfatter Andelsloven, som den er forelagt fra Ministeriets Side, ikke de bestaaende Andelsselskaber, idet de den 1. Januar 1910 bestaaende Andelsforeninger ere undtagne Lovens Omraade, for deres Vedkommende vedbliver den tidligere Lovgivning at bestaa. Den tidligere legale Definition er vedblivende gældende for disse, og derfor er det i Virkeligheden en Henvisning, som det er ganske utilbørligt at støtte en Afvisning af dette Retfærdighedskrav paa. Det er et Forsøg paa at putte Folk Blaar i Øjnene, naar man siger, at man vil vente paa noget, som i ingen Henseende vedkommer denne Sag.

Jeg skal altsaa konstatere, at det, her sker, hvis det ikke lykkes at faa vedtaget Ændringsforslagene Nr. 16—17, er, at man atter udskyder Opfyldelsen af disse Retfærdighedskrav og gør det under intetsigende og let gennemskuelige Paaskud. Det vil Højre for vort Vedkommende ikke være med til, og vi agte derfor at stemme for Ændringsforslagene Nr. 16 og 17.

Jeg har saa til Slutning kun en Bemærkning at gøre til den højtærede Mini-

ster. Saa vidt jeg forstod ham, havde han nu ikke længere den Grund til at modsætte sig disse tvende Ændringsforslag, at man skulde afvente Andelslovforslagets Skæbne. I Modsætning til Udvalget er han øjensynlig klar paa, at det vilde være meningsløst, nu da vi vide, hvorledes Regeringen tænker sig, at denne Andelslov skulde være, at anføre det som en Begrundelse for at udsætte denne vigtige Sag. Den højtærede Minister havde derfor ogsaa en særlig Motivering, som han for øvrigt ogsaa antydede under Sagens første Behandling, nemlig den, at det var saa grumme vanskeligt at hitte ud af, hvilken Nettoindkomst der skulde beskattes baade for et Andelsselskabs og en Forbrugsforenings Vedkommende, navnlig da, naar det skulde være saadan, at et Produktionsandelsselskabs Indkomst normalt ikke skulde kommunalbeskattes, men kun den Del, der hidrørte fra Salg i aaben Bod. Hertil vil jeg gerne gøre to Bemærkninger. For det første vil jeg gøre den Bemærkning, at hvis det har nogen Vanskelighed at udskille den sidste Del, bør man gaa den rationelle Vej at inddrage hele Andelsselskabets Indtægt under den kommunale Beskatning. Det er nemlig en noget vilkaarlig Begrænsning, der her har fundet Sted fra Kommissionens Side. Og hvad det almindelige Spørgsmaal angaar, hvorledes man skal kunne udfinde den Nettoindkomst ved en Andels- eller Forbrugsforening, som skal beskattes, ønsker jeg at gøre opmærksom paa en ganske nem Udvej i saa Henseende, nemlig at Andelsforeninger blive underkastede Bogføringspligt. Der foreligger i dette Øjeblik i Landstinget et Forslag om Handelsbøgers Førelse, hvori den højtærede Handelsminister har søgt i meget betydelig Grad at udvide Kredsen af de Personer og Foretagender, som skulle underkastes Bogføringspligt. Fra de næringsdrivendes Korporationer er det gentagne Gange foreslaaet, at ogsaa de med de næringsdrivende konkurrerende Foretagender, altsaa ikke alene Aktieforetager, men ogsaa Andelsforetagender og Forbrugsforeninger osv. osv., skulde underkastes Bogføringspligt. Dette skulde synes et simpelt og retfærdigt Krav, som der fornuftigvis ikke kan indvendes det allermindste imod.

Nu yntes der noget om, at den højtærede Handelsminister skulde nære nogen Betænkelighed ved at gaa med til at udstrække Bogføringspligten til Andelsforetagender af Hensyn til den højtærede Indenrigsminister, altsaa af en vis kollegial